

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	NAČRTOVANJE IN RAZVOJ ZAVAROVANIH OBMOČIJ
Course title:	PLANNING AND DEVELOPMENT OF PROTECTED AREAS

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Varstvo okolja in ekotehnologije, 1. stopnja	Modul: Varstvo narave	2. in 3.	/
Environmental Protection and Eco-technologies, 1st level	Module: Nature conservation	2 nd and 3 rd	/

Vrsta predmeta / Course type Modularni predmet / Modular course

Univerzitetna koda predmeta / University course code: NRZO

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Laboratory work	Terenske. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
20	/	10	/	10	80	4

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Irena Mrak / Irena Mrak, Ph.D., Associate Prof.

Jeziki / Predavanja / Lectures: Slovenski / Slovenian.
Languages: Vaje / Tutorial: Deloma angleški, v primeru, da so prisotni študenti, ki ne razumejo slovensko / Partially in English, in case the course is attended by non-Slovene speaking students.

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljen izpit pri predmetu Naravovarstvo.

Prerequisites:

Passed exam at the course Nature conservation.

Vsebina:

- uvodni del: pojmi, definicije zavarovanih območij, zgodovinski pregled zavarovanih območij na območju Slovenije in v svetu
- klasifikacija zavarovanih območij po IUCN
- mednarodne organizacije, ki delujejo na področju zavarovanih območij
- pravni okvir zavarovanih območij v Sloveniji
- priprava predloga in strokovnih osnov za razglasitev zavarovanih območij
- postopki razglasitve zavarovanih območij, pravne posledice (varovalni režim)
- načini upravljanja zavarovanih območij
- interpretacija naravnih in kulturnih vrednot v zavarovanih območjih
- načrtovanje človekovih dejavnosti v zavarovanih območjih s poudarkom na kmetijstvu, turizmu in rekreaciji
- odzivanje in prožnost zavarovanih območij z vidika pojavljanja novih človekovih dejavnosti
- pregled raziskovalnih metod in pristopov pri preučevanju naravnih in družbenih procesov v zavarovanih območjih v Sloveniji in tujini

Content (Syllabus outline):

- Introduction: concepts, definition of protected areas (PA), historical overview of PA at global and Slovenian level
- IUCN PA classification
- International organizations in the field of PA – an overview
- Legal frame of PA in Slovenia
- Preparation of suggestion and professional materials to proclaim new PA-s
- Overview of procedures in PA proclamation; legal consequences (conservation regimes)
- PA management approaches and tools
- Interpretation of natural and cultural values in PA-s
- Planning of human activities in PA-s (focused on agriculture, tourism and recreation)
- Responses and resilience of PA-s in the case of new human activities
- Overview of methods and approaches in research of natural and social processes in PA-s in Slovenia and in foreign countries

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Leung Y.F., Spenceley A., Hvenegaard G., Buckley R. (eds.), 2018. Tourism and visitor management in protected areas: Guidelines for sustainability. Best Practice Protected Area Guidelines Series, No. 27, Gland, Switzerland: IUCN. 120 str.
- Getzner M., Jungmeier M., Lange S., 2010. People, Parks and Money. Stakeholder involvement and regional development: a manual for protected areas. Klagenfurt: Verlag Johannes Heyn. 217 str.
- Chape S., Spalding M., Jenkins M. (eds.), 2008. The worlds protected areas: Status, Values and Prospects in the 21st Century. University of California Press & UNEP World Conservation Monitoring Centre.
- Bizjak J. 2008. Zavarovana območja v Sloveniji. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor. 51 str.
- Eagels P.F.J., McCool S.F. 2004. Tourism in National Parks and Protected Areas: Planning and Management. CABI Publishing.

Cilji in kompetence:

- poznavanje in razumevanje izhodišča za ustanavljanje zavarovanih območij in področnega izrazja
- poznavanje zgodovinskih izhodišč zavarovanih območij v Sloveniji in na tujem
- poznavanje sistema in delovanja obstoječih zavarovanih območij v Sloveniji
- poznavanje osnov in postopkov priprav predloga za razglasitev zavarovanega območja
- poznavanje in uporaba mednarodne kategorizacije zavarovanih območij
- obvladanje osnovnih načinov upravljanja zavarovanih območij
- sposobnost povezovanja drugih deležnikov na področju zavarovanega območja
- razvijanje veščine za delo v manjši skupini, (osnove projektnega dela v povezavi z zavarovanimi območji)
- usposobljenost za uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije in informacijskih sistemov v povezavi z zavarovanimi območji
- usposobljenost za iskanje, analizo in interpretacijo ustreznih podatkov na primeru raziskav v zavarovanih območjih

Objectives and competences:

- to know and to understand objectives for establishing protected areas (PA); to know the PA legislation
- to know the historical background of PA in Slovenia and at the global level
- to know and understand the system and work of actual PA in Slovenia
- to know basic procedures and materials to propose a new PA
- to know and to understand the international categorisation of PA
- to understand common management approaches in PA
- to gain skills in connecting various stakeholders in PA
- to develop skills to work in a small project team related to PA topics
- to gain skills to use information-communication technologies and information systems related to PA
- to gain skills and knowledge on search, analysis and interpretation of relevant data for work and/or research in PA

Predvideni študijski rezultati:

- znanje in razumevanje izrazja, pravnih predpisov in kategorizacije na področju zavarovanih območij
- poznavanje postopkov načrtovanja, razglasitve, delovanja in upravljanja zavarovanih območij
- sposobnost opredeljevanja kakovosti naravnih in kulturnih vrednot
- znanje na področju interpretacije naravne in kulturne dediščine

Intended learning outcomes:

- Knowledge and understanding of concepts, legislation and protection categories in PA
- Knowledge on procedures, planning, establishment, work and management of PA
- Capacity to define quality of natural and cultural heritage
- Knowledge and skills in interpretation of natural and cultural heritage

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, problemske diskusije, vaje (informacijski sistemi, delo s podatki, iskanje virov), terenske vaje in seminarsko delo, povezano z individualnim terenskim delom.

Learning and teaching methods:

Lectures, critical discussions, practical work (IKT, work with data, reference and source search, field work), seminar, based on individual field work.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
<p>Udeležba na terenskih vajah in ustrezno pripravljeno poročilo s terenskih vaj je predpogoj za pristop k izpitu.</p> <p>Končna ocena se sestoji iz treh delov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ocena poročila s terenskih vaj ▪ ocena seminarske naloge ▪ ocena izpita <p>Ocenjevalna lestvica:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zadostno 6: 60–67 % ▪ dobro 7: 68–75 % ▪ prav dobro 8: 76–83 % ▪ prav dobro 9: 84–90 % ▪ odlično 10: 91–100 % 	<p style="text-align: center;">5 % 15 % 80 %</p>	<p>Attendance at the field course and adequately prepared report from the field course are prerequisites for attending the exam.</p> <p>Final evaluation consists of three parts:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ filed work report ▪ seminar work ▪ final exam <p>Grading scale:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sufficient D (6): 60–67% ▪ Good C (7): 68–75% ▪ Very good B (8): 76–83% ▪ Very good B+ (9): 84–90% ▪ Excellent A (10): 91–100%

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- predavalnica z računalnikom in internetnim dostopom
- LCD projektor in zvočniki
- programska oprema: MS Office, ArcView

Material conditions for subject realization:

- Lecture room with computer and access to Internet
- LCD projector and speakers
- Program tools: MS Office, ArcView

Obveznosti študentov:

- udeležba na organiziranih terenskih vajah
- ustrezno pripravljeno poročilo s terenskih vaj
- opravljena in predstavljena seminarska naloga
- pisni ali ustni izpit

Student's commitments:

- Attendance at organized field work
- Adequately prepared report on field work
- Prepared and presented seminar work
- Written or oral exam

Reference nosilca predmeta:

Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji:

- Mrak I.,** Odar M., Krek A., Marolt M., Breznik K., 2018. Značilnosti pristopov na najvišjo goro v Sloveniji (Triglav, 2864 m). V: Zorn M. (ur.), et al. *Triglav 240*. 1. izd. Ljubljana: Založba ZRC, str. 187-203.
- Mrak I.,** 2011. Načrtovanje sonaravnega razvoja pustolovske rekreacije v zavarovanih območjih Slovenije – primer pohodništva. V: Nared J. (ur.), Perko D. (ur.), Razpotnik Visković N. (ur.). *Razvoj zavarovanih območij v Sloveniji* (Regionalni razvoj, 3). Ljubljana: Založba ZRC, str. 139-146.

Drugo učno gradivo

- Mrak I.,** 2014. *Geografija zavarovanih območij: študijsko gradivo*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo.

Druge monografije in druga zaključena dela

- Novak M., **Mrak I.,** 2014. *Naravni spomenik Dovžanova soteska: geologija in površje*. Tržič: Občina Tržič, 37 str.

Lecturer's references:

Independent scientific component part or a chapter in a monograph:

- Mrak I.,** Odar M., Krek A., Marolt M., Breznik K., 2018. Characteristics of ascents to the highest mountain of Slovenia (Triglav, 2864 m). V: Zorn M. (ur.), et al. *Triglav 240*. 1. izd. Ljubljana: Založba ZRC, str. 187-203.
- Mrak I.,** 2011. Planning of sustainable development of adventure recreation in protected areas in Slovenia – the case of hiking. V: Nared J. (ur.), Perko D. (ur.), Razpotnik Visković N. (ur.). *Razvoj zavarovanih območij v Sloveniji* (Regionalni razvoj, 3). Ljubljana: Založba ZRC, str. 139-146.

Other educational material

- Mrak I.,** 2014. *Geography of protected areas: study material*. Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo.

Other monographs and other completed works

- Novak M., **Mrak I.,** 2014. *Natural Monument Dovžan Gorge: geology and relief*. Tržič: Občina Tržič, 37 str.

Izvirni znanstveni članki / Selected scientific papers

Mrak I., Odar M., Marolt M., Krek A., Breznik K., Halvorson S.J., 2017. Characteristics of Triglav National Park visitation. *Acta Triglavensia*, 5:5-26.

Lampič B., **Mrak I.**, Plut D., 2011. Geographical identification of development potential for the sustainable development of protected areas in Slovenia. *Hrvatski geografski glasnik*, 73:49-65.

Cigale D., Lampič B., **Mrak I.**, 2010. Turistični obisk in zavarovana območja – primer Triglavskega narodnega parka. *Dela*, 33(2):75-96, doi: 10.4312/dela.33.5.75-96.

Mrak I., 2008. Small size protected areas – development potentials of Slovenia. *Hrvatski geografski glasnik*, 70(1):5-23.

Lampič B., **Mrak I.**, 2008. Values, validation and development potentials of protected areas. *Dela*, 29:145-159.

Predavanja na tuji univerzi / Invited lecture at foreign university

Mrak I., 2016. *Conservation areas in Slovenia and outdoor recreation management: lecture at Hedmark University of Applied Sciences, Hedmark, 12. 4. 2016.*